

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: Negyedévre 3 korona.
 Egészévre 12 „
 Vidékre: Negyedévre 5 „
 Egészévre 20 „

Felolós szerkesztő:
 Rudnyánszky Gyula.

Kiadó laptulajdonos:
 Gáspár József.

Egyesszám ára 4 fillér.
 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-u. 9. — Telefon 275.

Békét az országnak!

május 24.

Az obstrukciónak hónapok óta folyó sivár küzdelmében kiábrándult az ellenzék. Az ország mindenestre kiábrándult. Félre nem ismerhető nyilvánulásokkal követeli a békét és a munkálkodást parlamentjétől. Avagy nem olvassuk-e naponként az ország törvényhatóságainak megmozdulását! Nem irnak-e fel városok, megyék az országgyűléshez, hogy a meddő agyonbeszélésnek fejeget az ellenzék tegye lomtárba? Igaz, az autonóm korporációknak megnyilatkozását az ellenzék sajtóban is, parlamentben is igyekszik jelentőségében leszállítani. Amde ez a törekvés sikerre nem vezethet. Ország-világ tudja, mi az indoka. Az ellenzéknek szüksége van arra a frázisra, hogy az ország közvéleménye velük van, küzdelmüket helyesli. Ennek a beigazolására jöt-

tek a fővárosba a vidéki deputációk. De most, a mikor maguk a nagy hagyományu törvényhatóságok mozdulnak meg és pedig a kormány mellett, minő szánalmasnak tünnek demonstráció gyanánt azok a deputációk? És mi maradhat hátra az ellenzéknek egyéb, minthogy jelentőségében devalválni igyekszik a municipiumok állásfoglalását? Sikerre azonban ez az igyekezet nem igen vezethet s nem fog bennünket meglepni, hogy ezután kevesebb alkalommal és kevesebbé hangosan fogjuk hallani a szélsőbalról a közvéleménynek és többségnek támogatására való hivatkozást.

Az obstrukció ilyképen már a kellesténél is tovább foly ahhoz, hogy egy tisztességes békének esélyei növekedjenek. Az ellenzéknek végre valahára színt kell vallania! Mert avval tisztában kell lennünk, hogy az obstrukció szélsőbal meg eddigelé sem emelkedett felül a merő negáció ál-

laspontján. Avagy hallotta valaki hitelenen formulázva a függetlenségi párt posztulátumait? Hallotta valaki kifejtve leszerelési feltételeit? Pedig hát a megegyezésnek, a kibontakozásnak elősegítésére első sorban is erre volna szükség. De meg nem is méltó a szélsőbaloldalhoz, hogy az országot tulajdonképen homályban hagyja az iránt-hogy konkrété miért foly a küzdelem. A nemzeti vívmány ruganyos fogalma ezt a célt meg nem jelöli. Mert nemzeti vívmányok azok is a miket Széll és Fejérváry önként ajánlottak Apponyi gróffal való megbeszélésük után. Ha az ellenzék egyébbel be nem éri, tudnunk kell, hogy mi az, amit ő óhajt és mi az, a mi őt kielégíti.

Evvel tisztába kell jönnünk a közel jövőben. Mert a politikai helyzet tovább mai stádiumában nem maradhat. A képviselőház felhalmozott munkája óriási ugy terjedelmében, mint jelentőségében. E munka elin-

Emlékezés II. Rákóczi Ferencről.

Írta és felolvasta: *Brief Ilona.*

Egyszer volt, hol nem volt . . . — Kíváncsian, türelmetlen várakozással szemben eltitkolhatatlan felcsillanásával az öröme néz reám a gyermekesereg. Egyszer volt . . .!? Hiszen mesét fogunk hallani! S mintha mindannyiok tekintetéből azt olvasnám: ugy szeretjük a mesét, halgatjuk szívesen, csak folytassuk, folytassuk!

Ott mondjam tovább — nemde ugy következnek a mesében? — tul az Ope-renciás tengeren volt. — Hányszor voltak már képzelmetek szárnyain abban a tündérszép hazában, messze, messze, hetedhétországon tul? Hányszor? Minden mese oda vitt bennünket, villámsebességgel átszékeltünk erdőkön, mezőkön, virágos réteken, láttunk vasorru boszorkányokat és habruhajú, ezerszép tündérlányokat; láttunk kakaslábonforgó üvegvá-
 rakat, délceg, ragyogó öltözékű hercegfia-
 kat — és még mi mindent nem lát-
 tunk!

Jöjjetek most velem, mesehallgató magyar lányok, magyar fiúk! Nem lépünk hétmérföldes eszímával, nem is jutunk el hetedhétország kapujához. — Eljutunk a megemlékezés virággal behintett, hálakönnyekkel öntözött ösvényén — egy dicsőséges emlékeztető magyar várhoz — Munkács várához.

De még mielőtt megismerkednénk a vár lakóival — pedig tudom, türelmetlenül várjátok e pillanatot — álljunk meg, nézzünk szerte a magyar hazában, tündödjünk el dicső emlékekben gazdag történelmünk egynemely eseményén!

Ki ne hallott volna közületek egy hősvértől pirosult csatamezőről, Mohács mezejéről? Ez a gyász, melyet a mohácsi veszteség borított nemzetünkre, még feketébbé, még teljesebbé 1547-ben lett. A magyar királyok ősi székhelye Buda török kézre kerül. Falain a nemzeti lobogó helyén lófarkas zászló és félhold van kitűzve. De ha közös egy nemzet keserve, gyásza — hogy ne lenne közös a cél, megszabadulni a rabigától, megmenekülni az enyészettől? „Isten segí-

tett — ember fáradott.“ Hosszu idő nehéz munkája volt: — de nem eredménytelen munkája! — A török korszak nemzetünk életének legrombolóbb időszak az 1686. évvel Buda visszafoglalásával véget ért, másfélszázados szolgaságtól szabaditván fel hazánkat. Vége lett a török világnak — de nem vége az ország elnyomatásának.

Örömmel, reménnyel töltött el minden magyar embert a félhold uralmának aláhanyatlása, de öröm nem volt tartós, reménye csalóka.

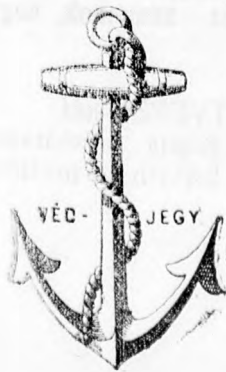
A régi szolgaság után új zaklatások vártak hazánkra. Török világ volt, német világ legyen! — magyar pedig soha többé, mondta egy másik hatalom: a bécsi kormány. Ez volt eleinte titkolt utóbb nyíltan bevallott célja. Erős kézzel teljes hatalommal látott a nemzetet pusztító munkához. És nekünk nem voltak jogaink? Nem biztosították-e azokat megdönhetetlen talpkövei évszázados alkotmányunknak: országos törvényeink? Oh igen, önállóságunk, szabadságunk sziklaszilárdan állt a törvényben, de

Ha Ön gyomorhajban és ebből eredő bágyadtságban, **Ha Ön** székrekedésben, aranyeres bántalmakban, köszvényben szenved, ugy kísérelje meg

Losér János 'Horgony' keserűvizét

Az eredmény felülmúlja majd várakozásait és Ön mint számtalan más, a HORGONY keserűviznek köszöni majd egészségének helyreállítását.

Kapható minden gyógyszerárban és fűszerüzletben.

tézése tovább nem késztetik. Egy utolsó, igen komoly kísérletet tenni kell a parlamentben a rend és béke helyreállítására. Ha pedig nem sikerül, igen komolyan meg kell majd fontolni, vajjon nem volna e helyes egyenesen és határozottan appellálni a nép akaratára. Hadd lássuk meg, hogyan omlik össze ama, a belső igazságnak teljes hiányában az ellenzéknek az a frázisa, hogy az ország többsége vele tart.

A békét az országnak mindenképen meg kell szerezniük!

Csehek a magyar liszt ellen.

május 24.

Tegnap vezércikkünkben megemlékeztünk arról a mozgalomról, amelyet a csehek lisztimportunk ellen indítottak. A mozgalmat az országos mezőgazdasági tanács cseh szakosztálya, a központi mezőgazdasági egyesület, a cseh morva molnáregyesület, a cseh sütőmesterek központi egyesülete és a cseh molnárok elárúsító szövetsége intézi. Abból a felhívásból, amelyet a cseh lapokban közltek, világosan kitűnik, hogy a mozgalom rugója nem a cseh gazdasági érdekek megóvása, hanem a nemzetünk elleni gyűlölet.

A felhívás ugyanis ezt mondja: „A világversenyt természetesen sem meg nem szüntethetjük, sem meg nem változtathatjuk, de a magyar versenyt igenis határok közé szoríthatjuk s az eredmény felől is biztosak lehetünk, ha csak a fogyasztó közönség nem vonja meg tőlünk hathatós támogatást és a molnárnak, pék-

mesterek és mezőgazdák között kedvező előjelek között megindult kezdeményezés is a fogyasztók károsodása nélkül eredménynyel fog járni. Az eredményes orvoslás legelső feltétele a molnárok és pékek egymás kölcsönös támogatását célzó megegyezésnek létrejötte. Legfőbb igyeke, hogy a többi tényezők is csatlakozzanak a magyar lisztbehozatal által előidézett megsemmisítő verseny korlátozására irányított törekvéshez ama verseny ellen, amely anélkül, hogy a fogyasztásnak használna, mezőgazdaságunknak, iparunknak és kereskedelmünknek kimondhatatlan károkat okoz és milliónyi pénzt visz Csehországból Magyarországra! A felhívás következő szavakkal végződik: „Szervezkedésünk a legnagyobbkörű társadalmi támogatásra szorul. Anyagi támogatást, gazdasági áldozatokat nem kérünk. Nem tőkéröl van szó. Termékeinkért egy fillérrel sem kérünk többet. Csak a hazai termelés istápolására kérünk erkölcsi támogatást!”

Ezt az orvtámadást, amely legelőbb érdekeink ellen van intézve, nem fogadhatjuk birkatürellemmel. Visszonozni kell az egész osztrák, de különösen a cseh ipar elleni támadással. Csehországból nagy mennyiségű ruha-kelmét edényeket, órákat, különféle söröket stb. szállítanak hazánkba.

A represszáliákat épen a három utóbbi cikk behozatala elleni mozgalommal lehetne legcélszerűbben megindítani egyrészt azért, mert épen ezeket az érdekeket hazánkban is nagy mennyiségben és kitűnő minőségben gyártják, másrészt azért mert e cikkek behozatalának megszüntése igen érzékenyen károsítaná a tisztaság csehekét.

0.

A szegény nép felsegitése.

máj. 14.

A szenzációs esküdszéki tárgyalás, melyet a panamás székely fonógépek ügyében tartottak néhány hét előtt a fővárosban, szomorú világot vetnek arra a felfogásra, amelyet néha illetékes körök a házi iparral szemben tanúsítanak.

Vegyük például a székely fonógépeket.

A székely nép már évtizedek óta, do évről-évre nagyobbodó nyomorban sanylik a lelkes hazafiak minduntalan megragadják az alkalmat, hogy riadóval intsek Magyarországot arra, hogy végvárát a havasok között végelpusztulás fenyegeti. A sok lelkes riadó nem volt eredménytelen a kormány és közvélemény kezét fogott, hogy megmentse a székely népet. A nagy célra sokat kellett áldozni, néhány milliót, a kormány azonban nem riadt vissza ettől. Megállapították aztán, hogy csak házi iparral lehet a székely nép sorsán lendíteni s hirtelen kipattant, egy jelszó: fonógép kell a székelynek. Mért éppen fonógép? Ezt nem kérdezte senki, nem is felelt rá senki. S itt nem száz vagy ötszáz fonógépről volt szó, hanem ötezeről, sok millió korona értékben, s akadtak intéző férfiak, akik minden követ megmozgattak, hogy az ő saját és külön fonógépeket vegye meg az ország a székek számára.

A fonógép azonban rossz, a célnak meg nem felelő, alkalmatlan volt. A székely nép között, ha e gépeket széjjel osztják, csak nagyobb lett volna a keserűség, mert a gépet semmire sem használhatták volna. Ha a kormány megrendeli valóban a gépeket ez kidobott tíz tizenkét milliót jelentett volna. S mégis

kártyavárként a bécsi kormány előtt. Nem törölte el törvényeinket — nem tehetette és nem is volt rá szüksége! Szentül hitte, hogy az a nemzet, mely annyi vést vihart állott ki, mely erejében annyira megfogyott, hatalmában annyira meggyöngyült a legkegyetlenebb elnyomatás rabbillincseit is megadással fogja viselni, hiszen ellenszegülni nem lesz ereje! — Elsoroljam-e a sok nemesnél nemesebb eszközt, mely annak az alap gondolatnak szolgájává szegődhetett.

Kiforgatni magyarságából az országot, osztrák tartományyá tenni azt megölni a turul madarat s a kétfejű sas koronáját még egy drágakövel ragyogóbbá tenni! Arra célzott minden ujtás, pedig egyik a másikat követte.

Ez idegen uralom ellen fordul tehát a magyarság minden gyűlölete s jelszava: „ki a némettel! Magyarország magyar maradjon, sorsát egymaga intezze s a szabad hazában minden magyar ember — szegény és gazdag megtalálja boldogulását. Ez volt a magyarság közös imádsága, közös célja. Vezér kellett a leendő küzdelemhez! Egy névre gondolt minden magyar ember, di-cső apák, anyák di-cső nevének viselő-

jére, ki ezidő tájt távol idegenben mint bujdosó rejtőzött.

Most, hogy az ekkori Magyarország képét nagy általánosságban, néhány vonással elétek vetittem, visszavezetlek Munkács várához, Munkács várának ragyogó jellemű öröknevű lakóihoz.

Még be sem léptünk, sőt közvetlen közelébe sem értünk még, szemünkbe tűnik a bástya fokán egy páncélba öltözött vitéz, ki onnan osztogatja harsány, hangon, lelkes szóval a parancsokat a várórségnek. Közelebb megyünk s látjuk, hogy a hőslélekű várparancsnok — gyöngy asszony. A nevét ugy-e meg kell már mondanom? Ráismertek a nemes és bátor lelkű Zrinyi Ilonára. O az utolsó a meghódolásban. Munkács Magyarországnak utolsó független darab földje, egyedül ezen lobog már a szabadság zászlaja — ezt védi hősi lélekkel, férfias kitartással a szigetvári hősnök Zrinyi Miklósnak di-cső dedunokája: Ilona. Es védi három hónapon át — míg végre kénytelen azt mégis feladni a császári seregnek. Csodás idők! Fekete szomorúsággal, fényes di-csősséggel teljes napok! Ebből a korszakból, a kuruc világból, a hogy ezt az időszakot nevezni szoktuk, magasra

emelkedik, fényesen ragyog a di-cső anya hozzá méltó fiának, II. Rákóczi Ferencnek neve.

Az ő emlékének ünnepét üljük; idézük fel tehát szent kegyelettel, rajongó szeretettel azt, a magyar szabadság e legönzetlenebb hőse méltó rá. Kövessük őt gondolatban boldog gyermekkorra mosolygóan derűs, virágos utjától kezdve későbbi élete borult, rögös útján át veszmindenütt s ha már mi is mint ő kezdjük éreznia csalódás, a vesztett remények keserűségét, kísérik el a Marmora tenger partjaihoz is és még addig se elég, kísérik vissza, — ha csak hamvait is örök pihenőre — hazájába.

Imádozt edes anyja közelében a legboldogabb gyermekkorát élte át a munkácsi vár „kis ura“ s ha ott látjuk őt a munkácsi vár falán gyilkos golyók záporában s halljuk a 10 éves gyermeket, a mint esengő hangon, lelkes szóval buzdítja a küzdő hősokeket: „Rajta, kurucok, rajta!“ — sejtjük, hogy a magyarok Istene nagy feladatok teljesítésére választotta őt.

S a ki 10 éves korában lelkesítő beszédet tartott a munkácsi őrséghez, később nem tagadhatta meg magát!

Tavaszi ujdonságok!

szolid árák mellett.

Női és gyermek felöltőkben, nap és esernyőkben, selyem, gyapju és mosó

blouzokban, övök és nyakdiszkekben, kosztümök és zsuponok, nagy

választékban beszerezhetők

DARVAS TESTVÉREK-nél

női- és gyermek felöltő áruházában
Fötér, a Hungária kávéház mellett

a közélet terén szereplő faktorok minden követ megmozgattak, hogy az állam által megvételessék a fonógépeket. Azzal, hogy a gépért adott pénzt kidobta volna az állam, nem törődtek. S mikor a miniszteriumban meggyőződtek a gépek használhatatlanságáról s azok megvétele nem voltak hajlandók, az állam tisztos sáfárjai a legrutabb orvtámadásoknak voltak kitéve. El akarták őket tenni láb alól, nehogy utját állják a gseftnek.

Az egész miniszterium a székely néppel együtt menjen akár a pokolba, a fő az, hogy megvegyék a rossz fonógépeket, melyeken 3—400 percentet lehet nyerni.

Azért méltattuk ily hosszasan a fonógépek panamáját, mert ezzel véljük legbiztosabban és legaktuálisabban illusztrálni a magyar felfogást a hazai iparról.

Epp úgy mint a székelyeknél, — egyebütt is csak azok tesznek valamit a háziipar érdekében, akik gseftet csinálnak vele. Önzetlenséget és nemes cél érdekében való fáradozást hasztalanul keresünk közéletünkben. Mihelyt valami közérdekű népgazdasági akcióról van szó, kísért a panama.

Ha nem a panama, akkor a hebe-hurgyaság, könnyelműség és a szakértelem hiánya. Nézzük a ruthén akciót! Milliókat dobáltunk ki s miért? Segítve van a ruthén népen? Dehogy! Azok még koldusabbak, mint valaha voltak.

Elszorul az ember szíve, ha ezekre gondol. Hol a tisztesség, hol a hozzáértés hiánya okozza azt, hogy a szegény nép felsegítésére irányuló törekvés kudarcot vall még akkor is, ha milliók állnak rendelkezésére.

A nép pedig pusztul, züllik, a rom-

lás elől Amerikába menekül, dacára annak, hogy drákói szigorúságu törvényt hoztak a kivándorlás ellens.

Mindaddig, míg egy külön kormányzati ág nem létesül azzal a kizárólagos hatáskörrel, hogy a szegény nép új foglalkoztatásával ennek új jövedelmi forrásokat teremtsen, nem lesz eredménye semmiféle házi ipari s egyéb felsegítési akciónak. Az ilyen akciók eddig csak magánosoknak, befolyásos kufároknak jövedelmeztek, a népnek jövedelmezni csak akkor fognak, ha hozzáértéssel és tiszta kézzel fogják irányítani az akciókat.

ORSZAGGYÜLÉS.

A képviselőház ülése.

(Saját tudósítónktól.)

Budapest, május 23

Madarász Józsi bácsi kerülete is megérkezett ma a ház elé. Lehettek vagy ötvenen, mind kemény, zömök, mokány magyar. Végig dalolták az utcákat és egyetlen zászló köré gyülekezve állottak meg a parlament előtt. A zászlón egy szám volt: 1848. A vívők szívében csak egy érzélem: a hazaszeretet.

Szép dolog az nagyon, de mégis úgy érzi az ember, hogy még sines olyan veszélyben a haza, hogy ezeket a jó, derék becsületes embereket ennyire fel kellene tüzelni.

A házban pedig baj volt a Józsi bácsi választói miatt. Apponyi ugyanis elutazott Dániel Gábor beteg és csak Tallián Béla alelnök volt jelen, a ki pedig

már régebben kijelentette, hogy küldöttséget nem fogad.

Addig addig kérlelték azonban, hogy végre is engedett Tallián is a 48-ból, nem lehetetlen, hogy a sárkereszturiak is engednek tehát belőle.

A folyosók pedig igen élénkek voltak. Nem volt ugyanis vita benn, csak szavazás. És hogy ottel, vagy tizzel többben fogadják e el a kvótajavaslatot a miniszterelnök sem törődött.

Széll miniszterelnököt különben ugyan körülvették a Lubyak és erősen tüzeltek őt a helyi érdekek nevében.

Az egyes csoportokban vidám megjegyzések járták és adomák röpködtek megérkezvén a folyosóra jó Bessenyei Ferkó, aki egész sereg friss ötlettel állított be ide hosszas betegség után.

A szavazás után Molnár Akos beszélt a bortermelés iránt érdeklődő honatyáknak a magyar- és olasz borról.

Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Tallián Béla.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán, Lukács László, Plósz Sándor, Wlassics Gyula és Cseh Ervin.

Elnök fél 11-kor megnyitja az ülést és bemutatja az irományokat.

Eszterházy Kálmán gróf jegyző jelenti, hogy Keeskeméthy Ferenc a sóhivatalok megszüntetése. — Mukics Simon az exlex idején késedelmi kamatok beszedése, — Nessi Pál b. Taxis tábornok nyugdíjazása ügyében interpellálni fognak.

Elnök javaslatára a ház 12 órakor a kérvényeket. 1 órakor az interpellációkat tárgyalja.

A ház ezután névszerinti szavazásban 114 szavazattal 25 szavazat ellen-

De az ármány, a rossz akarat megszakítja boldog napjai folyását. A gyermek Rákóczi elszakítja édes anyjától, idegen országba, rideg kolostor falai közé hozzák — ott serdül ifjává.

Mostoha ifjuság — a boldog gyermekkor után!

Az udvar gyámja fürkésző éberséggel őrködött a gyermekifju neveltetése fölött. Nevelői egy cél felé törekedtek csak: kioltni belőle minden magyarságot, elfelejtetni vele hazát, hazája nyelvét — mindent, a mi magyar?

Német nyelven tanították, német ruhában járaták — de magyar érzéssel dobogó szívet takart az idegen viselet. — Fölnevelkedve otthagyták Bécsot s előbb külföldön utazgatván, sárosi jószágára vonult. Ekkor hangos lett már a jajszó a hazában, szerteszét sirt a panasz, hogy „a magyar vérrel szántja földjét, vérrel boronálja.” Mindenki töle, a szabadsághősök ivadékától várt szabadtást. És fellobbant a hazaszeretet szent tűznek lángja vakító fényességgel, az a láng, melyet mindenképen elakartak oltani II. Rákóczi Ferenc szívében. És talpra állt az egész nemzet. Hős kuruc vezérek gyűlnek köréje, a közös veszély megteremti közte és Bercsényi Miklós hőslélekű bajtársa, között sűrű tartó barátságukat. És mennyi a névtelen hős, kikkel e kor eldicsekedhetnék. Ki tudná elsorolni kik és hányan voltak? ! Mintha a földből terem-

tek volna — megszámlálhatatlan ezrek készültek vérök ontása árán a haza, a szabadság megmentésére.

De Rákóczi jól tudta, hogy ereje a császári sereg erejéhez képest mégis elenyésző annyival is inkább, mert hiszen az a temételen ember kapa kasza mellől jött katonának, — tehát nem volt katona, tábora nem volt hadsereg.

Az idegen uralom elnyomatására idegen népet is akart szerezni XIV. Lajos francia királytól. De hitvány kém jár a nyomában, elviszi Rákóczinak a francia királyhoz irt levelét, ugyszintén a választ is Bécsbe. Kész préda az ellenségnek! Lesve lesték úgy is a pillanatot, hogy végezhesse Rákóczival — ime: kezükre játszott Rákóczi balszerencséje. Elfogják börtönbe zárják; ugyanabba a cellába, melyben a hazáért vértanu halált szenvedett nagyapjának, Zrínyi Péternek lelke virrasztott felette.

Kihallgatás nélkül, minden igazság megvetésével halálra ítélik de a szerencsés véletlen segítségére jön. Felesége egy a foglyok őrizetével megbízott kapitány segítségével megszökteti — s ő Lengyelországba menekül. Elhallott a bilincsek esörgése ide is s ő honfiaktól is lelkesítve megteszi előkészületeit a fölkelés szervezésére. 1703 lépi át a Kárpátokat s ez év május 22-én tüzik ki Beregszászon Rákóczi zászlaját. Rajta e felírás: Istenért és szabadságért! Ennek a május

22-ének, Rákóczi szabadság harca kezdetének, kétszázadik évfordulója van most.

Ezernyi nép gyűlt az igazság védelmére ragadott zászló alá, mind megannyi hős. Hősök, mert azokká avatta őket a lelkesedés, a szabadság vágya. Rákóczi kurucainak vitézsége nem ismer határt. Hőstett, vitézi próba, halálraszántás van róluk feljegyezve. Diadalmenet volt is az utjok a hazában. Csakhamar a Dunántul kivételével minden része az országnak Rákóczinak hódol s Erdély megválasztja fejedelmének I. Lipót Rákóczi diadalát látva békét ajánlott neki. De: „ne higgy magyar a németnek!” — járta akkor szájról-szájra s nem is érték be pusztá igérettel a fölkelők: Külföldi hatalmak kezességét kívánták. Ezt a bécsi kormány ellenzi — s mivel szabadnak látni a hazát a küzdelem célja s ezt még nem érték el — előre, előre kurucok! — a harenak még nem lehet vége!

De a kurucok szerencsesiillaga, mely olyan fényesen ragyogott mindeddig, egyszerre halványabbá válik, hogy aztán végre egészen letűnjön elmerüljön hazánk égének sötét, komor felhői mögé! — Hős kurucok hősi tettei kifogyhatatlanok, de meg van törve erejük, a hosszan elhúzódó háboru kimerítette azt s most már igen állhatatlan kísérfjük a szerencse. Majd egyik, majd másik félhez szegődik, míg végre egészen elfordul a mienktől, s állhatatlanságának nyomába folytonos csa-

Az Otthon kávéház

Kávéházamban, mely a polgárság kedvenéz szórakozási helye, mint eddig úgy ezután is nagy gondot fordítok a pontos kiszolgálásra. Tisztán kezelt borok s egyéb kávéházi italokról kezeskedem.

m. t. vendégeit értesitem, hogy a kávéházat ujonnan renováltatom és azt nagy pompával fővárosi mintára fényesen berendeztem. Mélyen tisztelt vendégeim kényelmére az udvarkert esinosan berendezve rendelkezésére áll.

Tisztelettel ROSENBERG SIMON kávé.

ben elfogadta a miniszterelnök határozati javaslatát a kvótabizottság megválasztására vonatkozólag. A mai ülés erre vonatkozó jegyzőkönyvét hitelesítik és a főrendiházhoz átküldi.

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után

a kérvényeket tárgyalták.

Az olasz borvámklauzula.

Molnár Ákos az olasz borvámklauzula megszüntetését kívánja, a mit annyival könnyebben tehet meg most a kormány, — mert a helyzet lényegesen megváltozott a bortermelést illetőleg Magyarországon. A filloxera által elpusztított szőlőket rekonstruálták és most már éppen elegendő bort termel az ország, de az olasz borok beözönlése következtében a magyar boroknak értékük nincs. A szőlősgazdák így elpusztulnak. Az összes bortermelő vidékekről érkeztek kérvények a képviselőházhoz az olasz borvámklauzula eltörlése érdekében. Ennek visszahatása meg is látszik Olaszországban, mert a római borászati kongresszuson mind élesebb követelésekkel állottak elő az olaszok Magyarországgal szemben.

Régebben az olaszok maguk is csak 20 lírás váموkat követeltek, mi azonban még kevesebb vámot róttunk az olasz borokra, a mi óriási gazdasági károkkal járt.

Nekünk nagyobb mértékben kell gazdasági kérdésekkel foglalkozni, akkor nem lesznek annyi gazdasági káraink.

Végül határozati javaslatot nyújt be, a mely szerint a külföldi borokra, különösen az olasz borra a legmagasabb váموk vettessenek.

Buzáth Ferenc szintén a külföldi borok ellen szólal fel. Védekezni kell minden eszközzel az olasz bor beözönlése

ellen. Szól ezután a borhamisítások ellen.

Szell Kálmán miniszterelnök kijelenti Buzáthtal szemben, hogy a kormány igenis megvédte a magyar bortermelés érdekeit és éppen ez a kormány felmondta az olasz kereskedelmi szerződést. Az új szerződés megkötésénél a kormány a magyar bor érdekeire a legnagyobb tekintettel lesz.

Végül

Mukics Simon egy szabadkai adó ügyben interpellált, mire az ülés véget ért.

KÖZIGAZGATÁS.

A népnevelésügyi bizottság ülése.

május 23.

A város népnevelésügyi bizottsága tegnap délután Oláh Károly tanácsos elnöklete alatt ülést tartott, a melyen jelen voltak Pálffy Gábor, Rikl Antal, Jósa Vince, Káposztás Imre, Reichmann Armin, Komlóssy Pál jegyző.

A tanyai iskolák ügye.

Oláh Károly ismerteti a tanyai iskolák ügyét. Debrecen tanyáin ugyanis több mint 1500 iskola köteles van, a kik számára fel kell állítani a tanyai iskolát. Ebben az ügyben a bizottság a legutóbb úgy határozott, hogy kérjék be a tanyai iskolákkal bíró városok hasonló iskolára vonatkozó szervezétét. A közoktatásügyi tanács hivatal ennek a határozatnak eleget is tett s Kecskefő Hódmezővásárhely terjedelmes munkálatokat küldött be a tanyai iskolák ügyében. — Ezeket a munkákat a kisebb bizottság

átvizsgálta. A bizottság tagjai voltak Oláh Károly elnöklete alatt Kiss Albert és Nagy Zsigmond dr. de még ülést nem tarthattak. Miután pedig a tanyai iskolák ügyét a miniszter sürgeti ebben az ügyben sürgősen kell határozni. E közben történt, hogy a hatvan utcai gazdaság egy ezerkétszáz négyszögöl területet ajánlott fel az Ondódon a városnak tanyai iskolák céljaira s az épülethez bár anyagot nem ad, de a fuvarozást díjtalanul teljesítene. Ugyancsak szép célu végrendeletet tett tanyai iskolák felállítására a nemrég elhunyt Váradi Szabó Miklós, aki ugyancsak az Ondódon felállítandó iskola céljaira hagyományozott. Előbb ezt a két tanyai iskolára vonatkozó ajánlatot s illetve alapítványt egyesíteni akarták, de ez kivihetetlen. Váradi Szabó alapítványa ugyanis kizárja, hogy a város is hozzájáruljon az iskolalétesítéshez, a hatvanutcai gazdaság által felajánlott földet pedig eladni nem lehet. Oláh Károly éppen ezért javasolja, hogy a bizottság fogadja el a hatvan utcai gazdák ajánlatát s a Váradi Szabó féle alapítványtól elkülönítve a felajánlott területen állítsa fel az első tanyai iskolát az Ondódon. A tanyai iskolát az iskolaalapról könnyen lehet fedezni. A felajánlott terület az Ondód közepén, tehát a legjobb helyen van, mert az Ondód minden részéből könnyen megközelíthető. E mellett javasolhatná a bizottság a városnak, hogy ezt az első iskolát fel kell állítani, de a további tanyai iskolák ügyében az intézkedést az államra ruházza át, miután a tanyai iskolázatás rendezését a város anyagi helyzete nem bírja meg. Oláh Károly hiszi, hogy e tekintetben a város kedvező szerződést köthet. Ilyan alapon

lódás lép. De még mindig van remény, még az idegen uralkodók ígért segítsége kedvezőre fordíthatja a kurucok ügyét. De megint újabb csalódás! Minden segítség elmarad. Rákóczi hadait csapás csapás után, veszteségre veszteség éri. — Minden veszteség tetézéséül még a legpusztítóbb járvány csap át török területeiről s országszerte megteszi romboló körutját. Így a nemzeti ellenállás végképen megtörtött, a nemzet többsége kibékülés után áhitozott. A felkelő sereg enged követeléseiből, lemond nem egy reményéről, beteljesíthetetlennek tudja nem egy óhaját — de nyugalom után vágyódik.

Nem így Rákóczi! Valamint az ügyet nem dicsőségért, gazdagulásért vettem fel — mondja ő maga — úgy a nyomoruságok félelmétől azt el nem hagyom. Küzdelme nemes volt és magasztos — de célját el nem érven vértanuja lett annak az ügynek, melyet diadalra vinni nem tudott.

Mialatt a fölkelők egyik vezérfőfia, Károlyi Sándor, béke alkudozásokat folytat a császári sereg vezérével — Rákóczi az önfeláldozó hazafiság örök példájaként — önként választja a száműzetést.

Sem a béke föltételeit, sem a királyi kegyelmet, melyet a béke ha 3 hét alatt a király hűségére tér biztosít szá-

mára — a maga személyére nézve nem fogadja el, de hűeit — ime újabb tanujele önzetlenségének, nemességének — feloldja a neki tett hűségeskü alól.

S az az előkelő, dús gazdag magyar főúr, a kinek élete a legnagyobb fényben kezdődik — annak alkonyára a szomorú hontalanságot választja. Kezébe veszi a vándorbotot — idegen földön bujdosik, hogy soha többet ne térjen vissza hazájába. Hü barátai, a kiket a haza és szabadságszeretetén kívül páratlan lelki nemessége fűz hozzá, megosztják vele a száműzetést. A végtelen jóságú embert nem a fejedelmet kísérik a bujdosásba. Járnak országról-országra a bujdosás tövises útján, míg végre török földön, a Márvány tenger partján találtak esőndes békés menedékhelyet.

Ott pihent meg nagy szabadsághősünk egy dicsőséges, fényes, de csalódásban, viszontagságban gazdag mult emlékei között.

A hazaszeretet s a szabadsághősök emlékének tisztelete azonban törhetetlen láncszem, mely összefűzi a hontalanokat e hazában kesergőkkel. A bujdosók bus sóhajtással nézik az édes honi táj felé szállodogáló felhőket s az itthon maradtak bánatos nóta panaszos hangján küldenek üzenetet a Marmora partjaihoz.

Rodostó ligeteiben már a 16. tavasz

enyhe szellője érinti a bujdosó fejedelem homlokát és még ugyanezen tavasz márciusában a magyar szabadság legnagyobb apostolának sírja mellett keseregnek a rodostói bujdosók.

Mikes Kelemen a fejedelem hűségese kísérlője, Konstatinápolyba viteti a nagy halottat s ott — jezsuiták templomában helyezik örök nyugalomra.

Emlékét emberöltőről emberöltőre megőrizték hűségese szeretettel — a hol csak magyar szív dobog. De ez nem elég! Az a nemzet, melylyel két századnak változó eseményei nem tudták elfeledtetni nagynevű fiának emlékét — nem feledkezhetett meg azon szent kötelességéről sem — és immár maga elé is tüzte azt — hogy visszakerüljön a szabadság nagy hősnének hamvai ebbe, a földbe, melynek minden rögéhez lángoló, odaadó szeretet fűzte.

Ti is ifju nemzedék e Magyarország magyarjainak — ha lelkesedni tudatok szavaimon, ha magával ragadott a hős Rákóczi önfeláldozó hazaszeretetének és az ember Rákóczi lelki nemességének példája — szivetekbe vésztetek — tudom dicső emlékét s már áll az oltár melynek lángjainál áldoznotok kell a nagy név dicső viselőjének!

FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ az egyedül elismert keleti meteszi természetes hajtó szer.

rendezték a tanyai iskolák ügyét Hódmezővásárhelyen is.

Jósa Vince hozzájárul ahhoz, hogy az első tanyai iskolát saját erejéből állítsa fel a város, de szerinte ezt az első iskolát ott kellene fel állítani a hol legtöbb az iskola nélkül álló tanköteles. A hatvan utcai gazdaság által felajánlott terület 6—800 koronát érhet. Hátha mások is szívesen tennének hasonló ajánlatot, ha a város felépítené az iskolát.

Oláh Károly hivatalos kimutatásból bebizonyítja, hogy a legtöbb iskola nélkül álló tanköteles az Ondódon van. Az első iskolát tehát legtanácsosabb itt felállítani.

Pálffy Gábor nem jobb lenne ezt az első iskolát sem állítani fel, hanem az összes iskolák felállítására az államot kéri fel.

Riki Antal ezt az első iskolát felállíttatná a város erejéből, hogy már észre meg is nyithatnák az iskolát.

Oláh Károly a hatvan-utcai gazdaság ajánlata nagyon előnyös, mert a kifuvározatás lényeges költség megtakarítást eredményez.

Az ülésbe időközben megérkező Kiss Albert kijelenti, hogy ha kedvező helyen lehet az első iskolát felállítani, akkor fel kell állítani, de legcélszerűbb lenne arra hivatkozni, hogy még a belső iskolázattal sem vagyunk rendben s kéri az államot az összes tanyai iskolák felállítására. — De ha felállítjuk a magunk erejéből az első iskolát, a bizottságnak javasolni kell, hogy külön tantermet építtessen a város a fiúk és külön a leányok részére.

Pálffy Gábor a mellett van, hogy az állam építtessen fel minden tanyai iskolát egységes rendszer szerint.

Oláh Károly ismételtén pártolja a hatvan-utcai gazdasági ajánlatának elfogadását. Itt más helyről szó sem lehet. Legfeljebb azt mondhatjuk ki, hogy ezt az első iskolát sem állítjuk fel, hanem a tanyai iskolák felállítását az államra hagyjuk.

Kiss Albert. Itt az a kérdés, hogy hány tanterem lesz az első tanyai iskolában. Ha legalább két termet építtethetnek akkor nem zárkózna el az iskola létesítésétől.

A bizottság kimondja, hogy a hatvan-utcai gazdaság ajánlatát elfogadja s javasolja a tanácsnak az iskola felállítását, de legalább is két tanteremmel és két tanítóval és pedig külön a leányok és a fiú növendékek részére.

A továbbiakra vonatkozólag a népoktatás ügyét a város az államra ruházza át a hódmezővásárhelyi törvényhatósággal történt megállapodásoknál előnyösebb szerződés mellett.

Gazdasági ismétlő iskoláztatás.

Az ismétlőiskoláztatást az állam gazdasági ismétlő oktatásra akarja fejleszteni. Ez a város igen nagy megterhelésével jár. Epen ezért a város fel is szólította a felekezeteket, hogy saját hatáskörükben állítsák fel. De bizony csak

a debreceni ev. ref. egyház hajlandó bizonyos feltételek mellett a gazdasági ismétlő iskoláztatást saját hatáskörében magára vállalni. A debreceni ev. ref. presbitérium hajlandó jelenlegi ismétlő iskoláit gazdasági ismétlő iskolává átalakítani, ha a város közönsége a város négy különböző részén faiskolák és gyakorló telepek számára földterületeket enged át.

Kiss Áron felvilágosításul megjegyzi hogy 12—13 ilyen ismétlő iskolát állított fel az ev. ref. egyház, de ezekkel az iskolákkal nagyon sok baj volt eddig. — Ezeket az iskolákat most rendbe hozták, látogatottak, azok tehát szervezetükben megmaradnak csak pótolatnának a miniszter óhajta szerint gazdasági irányban is. Ezért kéri az egyház gyakorlóterek létesítésére földterületeket.

Oláh Károly ajánlja az ev. ref. egyház ajánlatát, de azzal a kikötéssel, hogy ezekben az ismétlő iskolákban vallásfelekezetekre tekintet nélkül vennék fel a tanulókat.

Kiss Albert kijelenti, hogy ez elől az ev. ref. egyház nem zárkózna el, de azt hiszi hogy ezen ismétlő iskolák nem fognak minden tekintetben megfelelni a miniszter kívánalmának.

A bizottság kimondja, hogy az ev. ref. egyház ajánlatát ajánlja a tanácsnak elfogadására, a továbbiakra pedig javasolja, hogy a tanács a Gazdasági Egyesülettel kapcsolatosan igyekezzék felállítani a miniszter által kívánt teljesen szakszerű gazdasági ismétlő iskolát.

× II. Rákóczi Ferenc emléke. A pénteki nagyon sokáig feledhetlen Rákóczi-ünnep befejezésekor délután 4 órakor hitelesítették Puky Gyula főispán elnöke alatt a Rákóczi díszközgyűlésről felvett jegyzőkönyvet, mely késő századoknak fog tanulságot tenni, hogy Debrecen hazafias közönsége nem feledkezik meg nagyjairól s kegyelettel őrizi azok emlékét, a kik a haza boldogítására szentelték életüket. Itt említjük meg azt is, — hogy Kovács Gyula, Rákosi Viktor és Papp Elek hajdumegyei országos képviselők táviratilag tudatták Kovács József polgármesterrel, hogy akadályozva voltak az ünnepi gyűlésen való megjelenésben.

× Elmaradt városi közgyűlés. Ugy volt tervezve, hogy az e hónapban tartott két rendkívüli közgyűlésen kívül, melyeken csak névszerinti szavazások voltak s folyó ügyeket nem tárgyaltak, e hónap végén még egy rendes közgyűlést is tart a város. Azonban a közbejött ünnepek, vendégfogadtatások miatt a közgyűlésre a napirendre szánt ügyeket kevéssé lehetett elkészíteni. Így tehát e hónapban nem lesz közgyűlés, e helyett június hónap 9-én tart közgyűlést a város, melyen a legsürgősebb ügyek, ezek közt a házipénztár zárszámadása nyernek elintézését.

H I R E K.

Napló.

Iparmuseum nyitva minden vasárnap ünneppon d. e 9—12-ig.

Junius 4. Keresk, és iparkamara közgyűlése.

Junius 6. A közigazgatási tanfolyam hallgatók nyári táncmulatsága a nagyerdei vígadóban.

Junius 8. Hajdumegye közigazgatási bizottságának ülése d. e. 9 órakor.

Junius 9. Városi közgyűlés.

Debreceni séták.

A z á s z l ó k.

Debrecen városának ünnepnapjai voltak. A polgárság fellobogozta a várost. A hatóságok együtt éreztek a város népével és a középületeken is nemzeti zászló lengett.

Már most az ünnepek tegnap véget értek. Minden szép, lelkes, hazafias ünneplés lefolyása után rendes hétköznapra ébredt a város. De a nemzeti zászlókat megint ott felejtették a házakon.

Egyszer már szóvá tettük ezt a csuszokást.

Sérti ez a nemzeti érzést; kisebbiti a nemzeti zászló jelentőségének értékét.

Isten nevét ajkadra hiába ne vedgyed!

Ugyanez áll a nemzeti zászlóra is.

Ha az a szent három szín, a nemzeti piros, fehér, zöld jelképez valamit, a mint hogy valósággal jelképezi magát a magyar nemzetet: akkor ezt a nemzeti zászlót jobban meg kell becsülnünk. Ha pedig jelentősége van annak, hogy nemzeti vagy más nevezetes ünnepeken kitűzzük a nemzet színes képviselőjét, a zászlót, akkor kötelességünk ezt a lobogót az ünnep megszűnésével azonnal bevonnani.

Micsoda értelme van a zászlók kint lengésének hétköznapokon? Lehet-e ilyesmit tiszta nemzeti érzékű, önértetes magyarnak eltűnnie vagy épen megeselednie?

Tegnap már köznapunk volt: veszett szélvihar kavarta fel a város porát és szemétét. És ebben a porban, szemétben tépte, törte, le is szaggatta sok helyen a kint felejtett, a feledékenységgel megcsufolt, lebecsült nemzeti jelvényt.

És nemesak egyes emberek közömbössége követte el a zászlón e sérelmet; hanem rossz példával előljárt maga

Mihalovits J. gyógyszerháza a „Kigyóhoz” Debreczen, főtér, a városházzal szemben

Ajánlja a teljesen fémmentes s kiváló jöhatásu — **MOLLITERGIN** — arcz s kézbor finomító szépítő szerét, mely folyadék amig ártalma lanságra nézve teljesen egyezik a vaselin s glycerinnel, hatására nézve azokat jóval felülmulja. Hatása gyors és biztos! — A szélkifujta arczot vagy kezet a legrövidebb idő alatt fehérré, puhává s üdévé teszi, a poudert alá is igen ajánlható. Mint bőrpoló szer páratlan. — Egy üveg MOLLITERGIN-árá 1 kor.

a város. A városháza ormán tegnap, hétköznapon késő estig ott tépődött a nemzeti zászló.

Igazán ideje lenne, hogy ezt a kérdést ne vegyük olyan félvállról.

Tessék a nemzeti zászlónak megadni azt a hódolatot és jelentőséget, mely a nemzeti zászlót megilleti!

*** Istentiszteletek.** Ma, vasárnap a következő sorrendben tartják az istentiszteleteket az egyes felekezetek templomaiban.

Az ev. ref. templomokban: Nagytemplomban Jánosi Zoltán lelkész. Kistemplomban Csighy Andor s. lelkész. Ispótytemplomban Sátrány Lajos s. lelkész. Újtemplomban Harsányi Pál s. lelkész. Csapókeri imaházban Kovács János népk. felügyelő.

A rom. kath. templomban: Délelőtt 6 órakor misét mond Nyári Ignác, 7-kor Pák Emil, 8-kor szt. mise a főgymn. növendékei részére, 9 kor ünnepélyes nagymisét tart dr. Wolafka Nándor v. püspök segédlettel, utánna Pák Emil prédikál. Háromnegyed 11-kor szt. mise a Svetitszárda s az elemi iskolák részére, tartja Molnár K. D. igazg. Fél 12-kor miséznek Szabó István. Délután fél 3 kor keresztény tanítást tart dr. Wolafka Nándor v. püspök, 3-kor litánia, fél 6-kor Rózsa-fűzér, 6-kor májusi ájtatosság szt. beszéddel, tartja dr. Wolafka Nándor v. püspök.

Az ágost. hitv. evang. templomban: délelőtt 9 órakor Materny Lajos főesperes, 10 órakor Máté Károly s. lelkész végzi az istentiszteleteket.

A gör. kath. kápolnában reggel 6 órakor istentisztelet, 9-kor szt. mise, d. u. fél 3-kor keresztény tanítás, 3-kor vécsernye, utána szt. olvasó.

*** Pünkösdi vásár.** A kamara pünkösdi vásárkiállítására, a mint most már a rendezés alatt teljesen kidomborodik a képe, kétségkívül ép oly érdekes, mint nemzeti szempontból tanulságos gyűjteménynek ígérkezik. Itt látjuk csak kézzelfogható alakban a durva magyar paraszt-kéznek ügyességét s ha kell, finomságát. A kamara iparmúzeumának vizsintes szekrényeit mind ki kellett rakni, hogy elférjen a hét magyar vármegye hasznos és csecsebecse munkája, melyek között tulnyomó a hasznos. A pünkösdi vásárkiállítást a kamara elnöksége kedden d. e. 10 órakor nyitja meg, látogatására és a megnyitásra már korábban meghívta ugy a kamara tagjait, mint a város társadalmi és közügyeinek intéző tényezőit.

*** Debrecen cukor nélkül.** Nagy keserűség vár a debreceniekre, mert a hogy a dolgok állásából következtetni lehet, a pünkösdi ünnepekre aligha kaphatnak cukrot a városban, a legjobb esetben is csak felemelt áron. A debreceni nagy kereskedők részére ugyanis a hitelbank szokta a cukrot szállítani, legutóbb azonban öt-hat cég megrendelését visszautasította. Ennek következtében, ha elegendő mennyiség nincs raktáron vagy éppen nem tudják a keresletet kielégíteni, vagy csupán oly módon, hogy Budapestre rendelnek. Minthogy pedig a cukor Budapesten fogyasztási

adó alá van vetve s az elszállítás alá kerülő cukor után is meg kell az adó egyrészét fizetni, a kereskedő drágábban adja a cukrot.

Eddig is drágábban fizették meg a cukrot, mint a külföldiek, mert a kivitel premiumban részesült, azonban a brüsseli cukor-konferencia megállapodásai következtében a hazai termelés nagyobb része szorult volna a belpiacra, mint azelőtt, aminek következménye a cukor árának leszállása kellett volna, hogy legyen. Csakhogy a hitelbank, amely a enkreárusítást monopolizálja, ebbe nem tud beenyugodni; a kontingensen tulajadott, a készletet még nem akarja a piacra hozni, a minek sok kellemetlenség végül e cukor árának felemelése lenne a következménye.

*** Szávay Gyula Kolozsvárott.** Kineses Kolozsvár ma tartja nagyszabású Rákóczi-ünnepét, melyen részt vesz Szávay Gyula is, a ki felolvassa Rákócziról írt költeményét s tegnap délután utazott el Debrecenből Kolozsvárra. Az ünnep már tegnap este kezdődött a város kivilágításával, mely — mint tudós tónk táviratozza — remekül sikerült.

Aldozocsütőtörök a gör. kath. templomban. A gör. kath. egyház f. hó 28-án ünnepli Urunk mennybemenetelének ünnepét, mely alkalomból a helybeli gör. kath. kápolnában az istentiszteletek sorrendje a következő: Reggel 6 órakor nagy reggeli istentisztelet, kenyéradással; délelőtt 9 órakor sz. mise, utánna miroválás, délután 3 órakor nagy vécsernye, után sz. olvasó.

*** A zenede hangverseny.** Ma este hangverseny lesz a zenedében. A közép és felső osztályú növendékek haladását mutatják be nagyon érdekes műsorral. A tanárok: Fűredi József, Hites Lajos, Laub István és Balogh Zsigmondné.

*** A kereskedelmi iskola érettségi bizottsága.** A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter Szabó Kálmán debreceni iparkamarai elnököt a felső kereskedelmi iskola érettségi vizsgálatára kormánybiztosul küldötte ki.

*** Mulatóhely a Halápon.** A Halápon, mely egyszermint vasúti megállóhely is, a város mulatóhelyet akar létesíteni. — Debrecen közönsége számára ugyanis kiránduló helyül a nagyerdőn kívül alig kínálkozik más hely mint a halápi pusztá — a nagyerdő parkirozott része pedig vasárnaponként valóságos zsufolásággal tele van s a nagyerdei vígadó is sok tekintetben megközelíthetetlen. Epen ezért a Halápon a város vígadót épített s a környék egy részét pedig fásítani rendezni óhajtja. A terveket erre vonatkozólag már el is készítette Török Gábor erdőmester és a mérnöki hivatal, de persze a kivitelhez pénz kell. Ezért a város majd megvárja azokat a jobb időket, mikor a város a mostaninál jobb anyagi viszonyok közé jut s a nagyon is életrevaló tervet akkor fogja megvalósítani.

*** Műkedvelő előadások.** Talán egy vidéki városban sincsen annyi műkedvelő előadás, mint városunkban. E hó 30-án a gépjávitóműhely munkásai adják elő a Doktor urat. Junius elsején ismét műkedvelő előadás lesz, Szabó Miklós táncitanító növendékeiből alakult társaság Murai Virágfakadás című vígjátékát adja elő. Kezdeté este hét órakor. Belépti-díj

1 korona 20 fillér. Junius 7-én pedig az az államvasuti altisztikör tagjaiból alakult társaság adja elő Rátkay kitűnő népszínművét, a Felhő Klárit. Kezdeté este fél nyolckor. Belépti díj I. hely két korona, II. hely egy korona 60 fil., III. hely 1 korona 20 fillér, állóhely 80 fil. Mind három előadás a Margit fürdő dísztermében lesz.

*** Anyakönyvi hírek.** Az elmúlt héten 48 születési esetet jelentettek be az anyakönyvi hivatalnál. A 48 újszülött közül 23 fiu, 25 leány. Elhaltak ezidő alatt 39-en, tehát a város lakossága szaporodott 9 lélekkel. A tegnapi napon elhaltak: Szendrei Mária 2 hónapos. Bejelentettek ezenkívül még 2 halva születést.

*** Menyasszonyok és vőlegények.** Legutóbbi közlésünk óta a következő eljegyzéseket jelentették be az anyakönyvi hivatalnál: Rostás János kovácsmester eljegyezte Balogh Mária-t, Deutch Bernáth kereskedelmi utazó Eisenberger Helénát, Szücs Bálint majoros Sós Esztert, Boros László cukoráros Demján Esztert, Bagdi János Nagy Teréziát, Schrechárt János máv. géplakatos Tóth Annát és Lovrits István eljegyezte Pogány Terézt

*** Házasságkötések.** Házasságra lépnek a mult hét folyamán: Nagy Lajos—Honfi Mária, Gönci Lajos—Horváth Johanna, Nagy Lajos—Porics Juliánna, Széll István—Sinay Margit, Molnár István—Márosi Róza, Antoni Alfonz—Neujbauer Erzsébet, Okros József—Balla Zsuzsánna, Holozsán György—Szabó Juliánna, Suba András—Kocsis Juliánna, Kiss Imre—Takár Erzsébet, Cseke Gábor—Kaszás Eszter, Szakmáry István—Balog Erzsébet, Szabó István—Fazekas Juliánna. — Összesen 14 pár.

*** A mandzsuri kérdés** bonyodalmai foglalkoztatják most az egész civilizált világot. Ehez a nagyfontosságú kérdéshez hozzászólt a napokban *Balkányi* Kálmán is, a debreceni eredetű fiatal publicista. Igen jelentékeny politikai tanulmányt írt az egymásba ütköző japán és orosz törekvésekről, melyek fel fogják robbantani a békét a szélső keleten. — Mint értesülünk, Balkányinak a nemzetközi jog alapos ismeretével megírt vezércikke, mely a mult héten jelent meg a Budapesti Hirlapban, mely az ország határán túl is élénk érdeklődésre talált. A Berliner Tageblatt, a német főváros ez előkelő sajtóorgánuma hasáboz kivonatban ismerteti a magyar író cikkét. A német lap úgy vélekedik, hogy a Balkányi japáni diplomatája kissé tulsötét színben látja a mandzsuri helyzetet, — annál nagyobb elismeréssel van azonban a japáni belpolitikai helyzet rendkívül érdekes (hoduninteressant) vázolásáért. A fiatal írónak, kit egy pár munkájából lapunk olvasói is ösmernek, ez újabb sikeréhez gratulálunk.

*** Az utcák locsolása.** Megemlékeztünk arról, hogy a város az utcáknak a nyári időben való locsoltatására árlejtést hirdetett, melyre azonban csak egy ajánlat érkezett be, mely azonban sokkal drágább semhogy a város elfogadhatná. Az ajánlat felett ugyan a tanács még nem döntött, de egyre általánosabb lesz a nézet, hogy a locsoltatást a város saját közgei útján házilag fogja végeztetni.

* **Járványok a megyében.** Csak tegnap adtunk hírt arról, hogy B.-Ujvároson elrettentő arányokat öltött a kanyaró járvány, ma pedig arról a szomorú jelentéssel kell hivatással lannunk, hogy H.-Szoboszlón is nagyobb arányokat öltött a kanyaró járvány, hogy Rásó Gyula alispán utólagos jóváhagyása reményében az összes ottani óvodákat bezárták. A vármegyei hatóság a legszigorubb óvintézkedéseket rendelte el a járvány megállítására érdekében.

* **Kinevezés.** A segesvári m. kir. pénzügyigazgató Soós Ferenc hajdusoboszlói lakost ideiglenes minőségű díjazs gyakornokká nevezte ki a megyesi m. kir. adóhivatalhoz.

* **Nemzetközi személy és podgyász díjszabás.** A magy. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesülés szerint az 1903 január hó 1-től érvényes „Nemzetközi személy és podgyász díjszabás”-hoz f. évi január hó 1-én a II. pótlék lép életbe, mely a külföldi forgalmakban szükségessé vált egyéb helyesbítéseken kívül, különösen Budapestről a keleti tengeri fürdőhelyek állomásaira életbeléptetett új podgyász viteldíjakat tartalmazza. Ezen pótlék a m. kir. államvasutak díjszabás-elárúsító irodájában (VI. Csengeri utca 33 sz. II. em.) 20 fillérért kapható.

* **A nőipariskola nyári mulatsága.** A nőipariskola május 26-án tombolával egybekötött nyári tanmulatságot rendez a nagyerdei vigadóban. A tombola este pont 8 órakor kezdődik, belépő-díj egy darab tombolajegygyel együtt személyenként 2 korona. Tombola jegy ára külön 50 fillér. A nőipariskola évről évre fényesen sikerül mulatsága bizonyára az idén is egyike lesz a legkedélyesebb és legnépesebb majálisoknak.

* **Nagy András lovai.** Különös észjárású lovai vannak Nagy András uramnak. A két pejko megunva a legelést pihenő helyet keresett s nagy bölesen el is helyezkedett a máv. sinparjának kelles közepén. Szerencsére a pályáőr észrevette a két pegazust s idejekorán leterelte a felügyelet nélküli állatokat a pályatestről. Eközben Nagy András gazd' uram is keresni kezdte a lovait s mikor látta, hogy azok már a vasuti ör foglyai, egyszerűen elszoktatta őket az órház ndvaráról. A máv. főmérnökség most átiratban kérte Nagy András megbüntetését.

* **Eihagyott csecsemő.** Győrösi Gáborné homokkerti lakására május 18-án beállított egy asszony kicsi gyermekkel a karján s kérte Győrösinét, hogy míg ő komaasszonyt megy keresni, tartsa magánál a gyermeket. Győrösiné jóhiszeműleg fogadta a kérést, az asszony eltávozott s azóta vissza sem tért. A rendőrségnél tegnap tett jelentése kapcsán kiderült, hogy a lelketlen anya Szondi Erzsébet helynéküli cseléd, kit a rendőrség most körözés útján fog felkutatni.

* **Elkezelt evőeszközök.** A legkritikább dolog, hogy szabadban rendezett nagyobb társas étkezés alkalmával el ne vesszen egyes holmi. Könnyű lelkismeretű és könnyű kezű emberek kényelmesen hozzáférhetnek az étkezésnél használt ingóságokhoz, a feltűnés nélküli távozás pedig szabad telepen egész egyszerű dolog. Így történt a kerületi tornaversenyre gyűlekezett ifjuság számára rendezett társasvacsorán is. Egy fondorlatos eszmadialegény Csató Gábor már három pár evőeszközt súlyosított zsebébe mikor szerencsétlenségére egyik rendőr észrevette a buzgón munkálkodó eszmadkót, s nyakona

csipte. — Az evőeszközöket elkobozták Csatót pedig feljelentették.

* **A ravasz villanyszerelő.** Monoki Sándorné péterfia-utcai lakására beállított tegnap reggel egy fiatalember, s magát villanyszerelőnek mondva nagy fontossággal kezdte kezelni a villanycsengőt. Ugylátszik a munka kitűnően sikerült, mert távozásával eltűnt Monoki néninek ezüst órája. A rendőrség erősen nyomoz a tevékeny szerelő után.

x **Cseresznye** ugyszinte ezukorborsó és más féle zöldség neműt legolesóbban szállít utánvétel mellett 5 kilótól felfelé a Culot M. féle gazdálkodás Görz-ben.

x **Mi a hölgyek dísz?** Szép, tiszta, üde arcokr! Ez biztosan elérhető a Földes féle Margit-crème által. Nemesak hazánkban, hanem a külföldön is elismerik, hogy a Földes Kelemen aradi gyógy szerész által készített Margit-crème az összes szépítőszerek között első rangu helyet foglal el. Pár nap alatt minden arcot üdít, fiatalít és szépít. Széplőt, kiütéseket, foltokat, ráncokat és egyéb bőrbajot eltávolít. Ára 1 korona. — Kapható a készítőnél és minden gyógyszer-tárban.

x **A hidegvizgyógyintézet a nagyerdői fürdőben** már megnyitott ugyanott mindenféle gyógyfürdők előállításnak.

Agról-ágra.

Az eladott üvegek.

A város egyik legszebb, legelőnkebb utcájában lakik egy igen gazdag ember. Ez az ember megteszi azt, hogy mikor az utcán megy, a zsinéddarabokat összeszedi és zsebre vágja. Ugy mondják: a padlásán három métermázsza ilyen az utcán összeszedett zsinéddarabja van.

Az öregnek volt vagy négyszáz üres — üvegje, a miket éveken át gyűjtött.

Gondolt egyszer nagyott és üdvöset, ő eladogatja az üvegeket.

Szépén szortírozta azokat nagyság, szín és minőség szerint, aztán öt vagy hat darabot a lakása ablakaiba helyezett — mintának! Ráírva persze az üveg árát egy karton papírra (felhasznált névjegyek), hogy a járó-kelők tudják meg, mielőtt bemennek hozzá vásárolni — az üvegek árát.

Az öreg fiai maguk is gazdag emberek, röstelték ezt a dolgot, szóltak az apjuknak, — hogy hát ez még se járja. De az öreg nem tágitott. Ő a palackokat el fogja adni, majd meglátják a fiai.

A fiainak végre ötletük támadt. Megbízta több napszámot, hogy vegyék meg az öregtől az egész palackállományt.

A napszámok az öreg faitól kapott pénzen aztán megvették a palackokat mind.

— No látjátok — mondta harmadnap az öreg a fiainak: a palackok elkelték mind. Szegény emberek vették meg, de azért megfizették az árukat. Ugy-e, hogy tudom, mikép kell gazdálkodni?

— Csak aztán a 3 métermázsza madzagot ki ne akassza apám az ablakfára, inkább megvesszük mi, ha épen eladó! — mondta mosolyogva az egyik fia.

Az öreg komolyan válaszolt;

— Ha szükséged van rájuk, hát neked olcsóbban adom, mint idegennek.

SZÍNHÁZ.

— **(Előrelátó szinigazgató.)** A Szinészeti Közlöny-ben Krecsányi Ignác, a kinek rendesen kitűnő, a vidéken a legjobb társulata van, már most, 1903. május hónapjában hirdeti, hogy a kik 1904. virágvasárnapjától hozzá óhajtanak szerződni, jelentkezzenek minél előbb. Ez aztán igazi előrelátó szervezkedés!

— **(Szinársulatok állomásai.)** Ez idő szerint 31 vidéki szinigazgató működik az országban. És pedig Balla Kálmán Nagy-Kikindán, Báródi Károly Mura-Szombatban, Berki Ferenc Medgyesen, Fehér Károly Sárváron, Gáspár Jenő Hevesen, Halmay Imre Aranyos-Maróton, dr. Janovics Jenő Szegeden, Kárpáti György Pécskán, Komjáthy János S.-A.-Ujhelyen, Kövesi Albert Ujvidéken, Krecsányi Ignác Budán, Krémer Sándor Beregszászon, Kunhegyi Miklós Tatán, Makó Lajos Nyiregyházán, Megyeri Dezső Kolozsvártt, Miesei György Keszthelyen, Mezei Béla Pápán, Mezei Kálmán Nagyszalontán, Monori Sándor Gyergyószentmiklóson, Nádasi József Brassóban, Németh József Losoncon, Pesti Iliás Lajos Szolnokon, Polgár Béla Jászberényben, Palotai Antal Cegléden, Somogyi Károly Nagyváradon, Szabadhegyi Aladár Rózsahegyen, Szendrei Mihály Fiumében, Szilágyi Dezső Szilágy-Somlyón, Tóvári Antal Nagy-Rócén, Zilahyi Gyula Aradon és Zoltán Gyula Kápuváron.

TÁVIRATOK.

A katonai perrendtartás.

Budapest, május 23. A katonai perrendtartásról folynak a tárgyalások. A tervezetet egy hét alatt letárgyalják, valószínű, hogy az már legközelebb a két parlament elé kerül. A szóbeliség, közvetlenség, nyilvánosság elve fog érvényesülni. A tárgyalási nyelv nyílt kérdés marad. Valószínű, hogy az illető állam nyelve lesz, tehát nálunk a magyar.

Tüntetés a horvát bán ellen.

Bécs, május 23. Ma este itt körülbelül 100 deák a Károly főherceg szálloda előtt csoportba felállva, — tüntetett Hederváry horvát bán ellen, a ki itt szállt meg. Mikor a bán kocsijáról leszállott, sértő szavakat kiáltottak feléje. A rendőrség szétoszlatta a tömeget. Hat diákot letartóztattak.

A horvát lázongások.

Fiume, május 23. Buccariban. Susákban kihirdették a statáriumot. Fuzsinében hét tüntetőt agyonlöttek. Körösön két parasztot rögtön ítéletileg felakasztottak.

A horvát bán a királynál.

Bécs, május 23. Hederváry bán Bécsbe érkezett, hogy a horvátországi eseményekről jelentést tegyen ő felségének.

Budapest Szent-Pétervárott.

Budapest, május 23. Szent-Pétervár város alapítása kétszázadik évfordulójának ünnepére meghívta Budapest székesfővárost. Mint értesülünk, a székesfővárosi hatóság a meghívást köszönettel elfogadta s képviselével Márkus József főpolgármestert, Rényi Dezső főjegyzőt s Magyarevits Aladár dr. tiszti főorvos helyettesét bizta meg, akik e célra már holnap elutaznak Szent-Pétervárra.

Letartóztatott bíró.

Budapest, május 23. Soós Kálmán törvényszéki bírót letartóztatták.

Toepke bankkormányzó.

Budapest, május 23. Toepke Alfréd pénzügyi államtitkár ez állásától való felmentésével egyidejűleg az Osztrák-Magyar Bank magyar alkormányzójává neveztetvén ki, ma délelőtt Lukács László pénzügyminiszter kezeibe letette a törvény által előírt fogadalmat.

Államtitkári állásától való felmentése alkalmából Toepke Alfréd érdemeit, amelyeket évek hosszú során át odaadással és nagy sikerrel teljesített szolgálataival szerzett, Lukács László pénzügyminiszter levélben a legmelegebb szavakban méltatja.

Renunciáció.

Bécs, május 23. Ma délelőtt volt Mária Anna főhercegnő renunciációja a szokásos ünnepek keretében. A magyar miniszterek közül a renunciáción Fejérváry és Széchenyi miniszterek voltak jelen.

A forrongó Balkán.

Belgrád, május 23. A szerb lapokban érkezett hírek szerint Mitrovicza mellett török katonák körülkerítettek 29 bolgár felkelőt és valamennyit agyonlőtték. A törökök közül hat esett el.

Gabona tőzsde.

Budapest, máj. 23. Buzakinálát mérsékelt vételkedv javult. Kedvező irányzat mellett 18,000 lmetermázsa került forgalomba 2 és fél — 5 fillérrig drágább áron. Egyébb gabonamemek kedvezők. Idő: szeles.

Buza áprilisra	7.66—76.
„ májusra	7.40—40.
„ októberre	6.48—49.
Rozs áprilisra	5.94—95.
„ októberre	5.50—51.
Zab áprilisra	6.44—45.
„ októberre	6.44—45.
Tengeri májusra	6.47—48.
„ júliusra	6.39—40.
Repce augusztusra	12.40—50.

LEGUJABB.

Örült a vonaton. Nagy izgalmat keltett a rutkai pályaudvaron egy fiatal ember különös viselkedése. Beült a gyorsvonat egyik első osztályú fülkéjébe, mivel azonban menetjegye nem volt, a kalauz kiharcolta onnan. Ezért a fiatal ember a kalauzt areul ütötte. A rakoncátlanokdót, a kibén csakhamar a rutkai állomás vendéglősenek egyik alkalmazottjára ismertek — lefogták, a mikor kiderült, hogy már több napja viselkedik feltűnően és most tört ki rajta az ölütség.

Lakatos Ida sajtópere. A Vásonkeőy pör egy érdekes alakja állott tegnap vádló minőségében a törvényszék előtt: Lakatos Ida, akinek a Vásonkeőy-perben az adott szerepet, hogy szüzdohány-csempészéssel az államot megkárosította 80.000 korona erejéig, Most Lakatos Ida jött megvádolni valakit, aki nyilvánosan megragalmazta őt. A Magyarország című fővárosi lap hasábjain azt írta róla Onody Dezső gazdasági alkalmazott, hogy Lakatos Ida őt a szeűdemeteri birtok eladásakor megkárosította. A rágalmozással megvádolt Onody felett tegnap ítélezett volna a budapesti törvényszék. Vádlott kérte a bizonyítási eljárás elrendelését, a mit a kir. törvényszék el is rendelt, de a tárgyalást is elnapolta, hogy vádlott a bizonyítási eljárásához adatait beszerezhesse.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

* **Hazafi.** A Humbert-esalád, melynek pörét Párisban a jövő hónap közepén tárgyalják, évtizedeken át üzött vakmerő, hihetetlenül nagyszabású csalásokat. És a mikor a megszokott családot Madridban a madridi egyetem egyik tudós tanára feljelentette, a tanárt ezért a spicli szolgálatért az egész világ lenézte, elítélte. A szerencsétlen denuncianst megfosztották állásától, kigolyózták a társaskörökből s a madridi társadalom megvetésével sújtotta. Pedig közönséges szélhámos családokat denuncióll. A denuncióllást az egész világon a legaljasabb becselenségnek tartják.

Regénycsarnok.**A kedves vendég.**

Irta: *Erdélyi Gyula.*

(Folytatás.) 3.

Hires emberekről, a kik érdemtelennül ülnek ott, a hol ülnek, a szerencse kapta csak őt fel érdemtelennül, míg ő szenved, pedig esze, tanultsága több van mindegyiknél.

Ezeket kergette a szerencse, előre pedig elfutott.

Szerencsétlen elzúllott emberek nem szívesen vallják es látják be hibájukat, okozzák a sorsot, az embereket, üldözést fedeznek fel ott is, a hol nincsen.

A nyomoruság tőzsdéjén annak van nagyobb tekintélye, ki legjobban betudja bizonyítani, hogy ő szerencsétlen, méltatlanul üldözött ember s a sors haragja nehezült rá.

Csakhogy ez még ez itt is sok vitába kerül, mert elismerni magánál szerencsétlenebbet, több bajt senki sem akar.

Valaha így árvereztek a boldogságra gazdagságra, mint ma a koldusbotra, — meg a szerencsétlenségre.

Csálessi Cséli Gida abban a szerencsében részerült, hogy naplopó és kol-

dustársai őt tartották maguk között a legszerencsétlenebbnek s legszegényebnek s adót fizettek neki. Szidta a nagy urakat és azokat, a kik dolgoznak s a maga körében népszerű lett. Valódi költői hévvel védelmezte azokat, kiket valamely jól végzett munka (így hívják a lopást tolvaj nyelven) után a rendőség elcsipett, sajnálkozott s égbe kiáltó méltatlanságnak keresztelte a büntetést. Sajnálkozott azokon, kiknek nem sikerül semmi s a kik bármint akarnak, nem tudnak szerezni.

Mint minden nagyság, ő is elérte délpontját s azután kezdet lefelé esni. Egyszer felfedezték és hiába tört ki a rut hálátlanság ellen, elvesztette tekintélyét s a tömeg, a melyet eddig uralt, megtagadta az adófizetést.

Sem étellel, sem itallal nem kínálta többet.

Felfedezték azt, hogy az általa elveszett tárgyakból befolyt összeget a maga céljaira fordítja és soha nem vendégl meg senkit.

Lehetetlenné lett.

Futni, menekülni kellett, mert a rászédett társak fenyegették.

Kétségbeesve tartott még egy beszédet, hová legyen a szegény Csélessi Cséli Gida, kit az emberiség eltiport, kit társai elhagytak abban a pillanatban, mikor a hálát legjobban kiérdemelte.

Mind hiába, kigolyózták maguk közül s most ég és föld között lebegett s kereste a feleletet erre a kérdésre; hová?

Ismét fölébredt benne a régi foglalkozás után való vágy s kamatoztatni akarta a tanulóársi viszonyból való tökéjét.

Minden tanulóársát agyon koldulta agyoncsalta, már ez nem volt jó talaj.

Eredeti eszmék tultengésében szenvedett, kitűnő feltaláló a csalásba

— Ej mit — gondolta — tereinteni kell új tanulóársat — s úgy tett, ahogy gondolta.

Héna alá szorított egy nagy göresös botot, elhagyta a fővárost s ment egy bizonyos irányban.

A kitartás hiánya döntötte el sorsát. irtózott a fáradtságtól, de jól tudta megfigyelni a mások elbeszélését s hasznosította egyik volt naplopótársa visszaemlékezéseit. Előtte állt Miltzenburgi Miitzi Almos, úgy, mintha mir dig ismerte volna (Folyt. köv)

NYILT-ÍR.

Igen alkalmas utazásoknál.
Rövid használat után nélkülözhetetlen
Egészségügyi hatáság által megvizsgálva

Bizonyítvány kelt Bécsben
1887. július hó,

Song's **Kalodont**

nélkülözhetetlen

F O G T I S Z T I T Ó - S Z E R

A fogak tisztántartásához csupán szájjvizek nem elégségesek. A foghúson mindig újlag keletkező ártalmas anyagok eltávolítása csakis mechanikus tisztítással kapcsolatban egy frissítően és antiszeptikusan ható fogtisztító-szerrel sikerülhet, minőnek a „Kalodont” már az összes kulturállamokban a legsikeresebb használatra bizonyult.

558 v. k. szám
1903

Arverési hirdetmény.

A debreceni kir. jbiróságnak V. 1189—4 1903 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Komoroczy Ferencz részére Farkas Gyula és neje debreceni lakosoktól 146 kor. 50 fill. tőke, ennek 1901 évi július hó 2 napjától számitandó 6 százalékos kamatai és eddig összesen 75 kor. 32 fill. perköltség erejéig 1902 évi április hó 22-én bíróilag le és felülfoglalt és 1716 koronára becsült lovak, kocsik, butorok, és egyéb ingóságok 1903 évi június hó 10-én délután 3 órakor kezdetveendő és Ujföldön, alperesek lakásán megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debrecen, 1903 évi május hó 10-én.

Oláh Géza,
bírói kiküldött.

631 v. k. szám
1903.

Arverési hirdetmény.

A debreceni kir. jbiróságnak V. 985—2 1903 számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Debrecen sz. kir. város részére Fried Lajos debreceni lakostól 750 kor. tőke, ennek esedékes 6 százalékos kamata és eddig összesen 44 kor. 10 fill. perköltség erejéig 1903 évi április hó 1-én bíróilag felül foglalt és 2076 koronára becsült butorok és egyéb ingóságok 1903 évi június 18-án délelőtt 10 órakor kezdetét veendő és alperes lakásán, Szentanna-utca 53 sz. alatt megtartandó nyilvános bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Debrecen, 1903 évi május hó 19-én.

Oláh Géza,
bírói kiküldött.

Ujabb haladás!

Kérje mindenütt

csak az új **Eisens-
tädter** féle**EGLASINE**

padlófénymázt.

Gyári-jegy: „**VAS-
LOVAG**“ törvénye-
sen védve.2 óra alatt meg-
szárad oly ke-
ményre, mint a
borostyán.Kiadós! Mosható! Tükörfényű!
Tartós! Szagtalan!**EGLASINE** padlófénymáz
utólag nem ra-
gad, így tehátsem por, sem piszok a padlóba
nem hatolhat be. **EGLASINE**
használatban a legolcsóbb be-
eresztő szer padlóknak és kony-
habutoroknak. Takarékos hasz-
nálat mellett 1 klg. elegendő
12 □ méter területre „Eisenstaed-
ter Testvérek fénymáz gyárából.“Kapható minden nagyobb
fűszer- és fátékaru ke-
reskedésben.Főraktár Debreczenben: ==
Csanak József czégnél

Ujonan megjelent

OLAJFESTÉSZETI ÁRJEGYZÉK

mindenkinek bérmentve megküldetik.

Seefehlner I. L. BUDAPEST,
IV. Váci-utca 20

||| Kiadó üzlethelyiség. |||

Piacz-utca 65. sz.

alatt egy üzlethe-

lyiség berendezés-

sel együtt azonnal

kiadó.

Értekezhetni lehet

Doszpoly János utóda cégnél.! Egy csinosan butorozott
szoba előszobával kiadó
■ Hunyadi-utca 17. ==**300,000 korona**

nyerhető egy

|| 1864-iki ALLAMSORSJEGY IGÉRVÉNNYEL. ||

|| Ára 14 kor. — Huzás: június 2-án. ||

40,000 korona

nyerhető egy

|| BUDAI SORSJEGY IGÉRVÉNNYEL. ||

|| Ára 12 kor. — Huzás: június 16-án. ||

Eredeti sorsjegyek és igérvények kaphatók:

Debreczeni Ipar és Kereskedelmi Bankban

(Iparbank-udvar.)

Magy. kir. államvasutak. Üzletvezetősége
Miskolc.

13178—III. szám.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak Garam—Berzeneze állomásán a vendéglői üzletre 1903. október hó 1-től számított 5 évi időtartamra ezennel nyilvános pályázat hirdettetik.

A vendéglőt bérbe venni óhajtok felhivatnak, hogy szabályszerűen bélyegzett, valamint kellő bizonyítványokkal felszerelt ajánlatukat folyó évi június hó 17-én déli 12 óráig a magyar államvasutak miskolczi üzletvezetőség titkári hivatalához e cím alatt: „Ajánlat a garam—berzenezei pályavendéglő bérletére 1378—1903. számhoz” lepecsételt borítékban tértvény mellett nyujtsák be. Az ajánlaton a névalírás két tanúval előttemzendő.

Az ajánlattevő köteles a miskolczi üzletvezetőség gyűjtőpénztáránál f. évi június hó 16-án déli 12 óráig bánatpénzképen 500 azaz ötszáz koronát készpénzben vagy állami letétekre alkalmas őrtek-papírokban letétbe helyezni, vagy oda posta útján külön borítékban beküldeni, mivel különben az ajánlat figyelembe vétetni nem fog.

Takarékpénztári betétkönyvek nem fogadtatnak el.

Az ajánlattevőket ezuttal is figyelmeztetjük, hogy az étel és ital árjegyzéket a változott viszonyokhoz mértén újból fogják megállapítani.

A vendéglő bérletére vonatkozó feltételek a miskolczi üzletvezetőség forgalmi és kereskedelmi osztályában (II. emelet, 35. ajtószám) a hivatalos órák tartama alatt megtekinthetők, mivel is az ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy a feltételeket ismerik s azokat magukra nézve egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

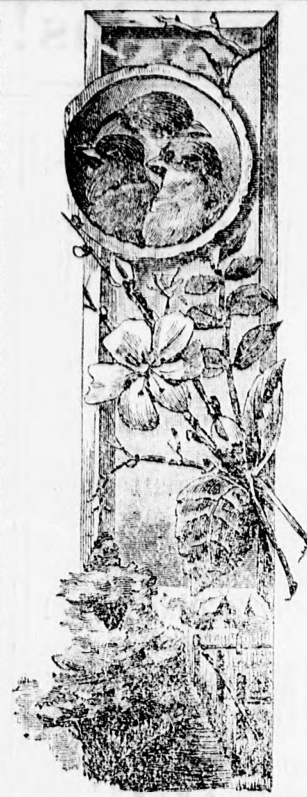
A feltételektől eltérő ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

A magyar államvasutak miskolczi üzletvezetősége fentartja magának azt a jogot, hogy az ajánlattevők közül tekintet nélkül az ajánlati bérösszegre, szabadon választhasson.

Miskolcz, 1903. május hó 18. án.

Az üzletvezetőség.

(Utánnomlás nem díjazatik.)

== Olesó == törlesztéses kölcsönök.

Földbirtokokra és bérházakra, 15—65 évre.

↻ A kölcsönök bármikor visszafizethetők. ↻

Magas kamatu kölcsönök olesó törlesztéses kölcsönökké átváltoztathatók

Bővebb értesítést és kimerítő tájékoztatást nyujt

a Takarékos és Hitelezési Részvénytársaság

II Debreczenben. piacz-Csapó ut. 4. szám a.

VIGYÁZZUNK a saját és gyermekeink egészségére

Minden embernek legnagyobb vagyona az **egészsége** és leg-
hőbb vágya hogy családja és gyermekei is egészségesek legyenek.

Általánosán el van ismervé és a legnagyobb orvos szaktekintélyek által constatálva lett már, hogy a mindenféle **egészségtelen és tuberkulózus tehenektől** származó rosz tej élvezése okozza a legtöbb fertőző betegségeket, pláne kis gyermekeink között.

A **Macsi Uradalom** ezt szem előtt tartva, több ezreket áldozott, hogy tehén állományuk **tiszta, tuberkulózus mentes és egészségesek legyenek**, mertmind orosz teheneket, melyek a tuberkulózus ellen való beoltás után redgáltak, kimustráltatta.

Ezek után **csakis egyedül a Macsi Uradalom** van abban a kellemes helyzetben, hogy Debreczen város t. közönsége részére tisztán **kezelt tuberkulózus mentes elsőrendű tejet** szállithasson, ez pedig naponta kétszer történik.

Szíves megrendelések a **Debreczeni Tejcsarnokhoz** Hatvan-u. 53. sz. intézendők, honnan a kivánt mennyiség, **eredeti blombázott** bádogokban úgy üzletekbe, mint privát házakhoz a legpontosabban haza szállittatik. A olegjobb aludttej és mindenféle tejtermékek csakis a Debreczeni Tejcsarnokban Hatvan-u. 53. sz. kaphatók.

Salgó-Tarjáni kőszénbánya-részvény-társulat

Budapest, V., Erzsébet-tér 16. sz.

Szénosztályozás:

Gőzcseplőgép-, gőzeke- és szoba fűtésre:

Darabos (tömör) szén és kockaszén.

Továbbá:

Diószén	(
Durvaszén	(gyári kazánfü-
Aknaszén	(tésre
Rostált aknászén	(
Aprószén	körkemencefűtésre
Kovácsszén	kovácsolási célokra

A társulat széntermeleése évenként:

Salgó-Tarjáni bányákban	10 millió
Petrozsényi bányákban	6 millió

A vezetése alatt álló **Esztergom—Szászvári kőszénbánya-részvénytársaság** termeése évenként:

Dorogh—Annayölgyi bányákban	2.4 millió
Szászvári bányákban	0.6 millió
Össztermelés	19 millió

m e t e r m á s s a

Megrendelések központi irodánkhoz: Budapest, V., Erzsébet-tér 16 sz. a. intézendők.

Jutányos árak és pontos gyors szállítás!

A Szécsényi-utca végen

Postakert vásártér mellett házhelynek 350-től 500-ig föld Parcelázva eladó. — Értekezhetni István malomtelep:

Demetrovits.

Dr. G. Schmidt főorvos és háziorvos féle

Fülolaj

Csak a védjegyvel ellátott a valódi gyorsan és alaposan gyógyít időszerű süketseget, fülfájást, fülzúgást, és nagyothallást meg idült fülcsontban is. Egyedül kapható üvegeje 2fr.

Dr. Rothschnek V. Emil gyógyszerértára az „Arany egyszaruhoz” Debreczenben

A Richter-féle **Liniment. Caps. comp.**

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmaztatik köszvénynek, csúznál és meghűlésnek. Intés. Silányabb utánzatok miatt bevasárlaskor óvatossá legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony” védjeggyel és a „Richter” cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. ában a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapest.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari orvosok Budapest.

... 50 évi siker ...

ESZÉKI ARCKENŐCS és eszéki Szalvator szappan

Eltávolítja a szeplőt, májfoltot és a bőr összes tisztátalanságát.

Valódi csakis a

DIENES J. C. „Szalvator” gyógytárából Eszéken, Felsőváros.

1 tégely eszéki arckenőcs ára 70 fill. és 1 korona
1 drb. Szalvator-szappan „ 1 korona
1 tégely kézi paszta „ 1 kor 20 fillér
Lyon rizspor kis doboz 1 kor., nagy doboz 2 kor.
Ezen cikkek mentek minden ártalmas alkatrésztől és megfelelnek tökéletesen a 71,012 száma B. m. rendeletnek

Főraktár Budapest **Török József**

gyógyserésznél VI., Király-utca 12. és Andrassy-ut 29.

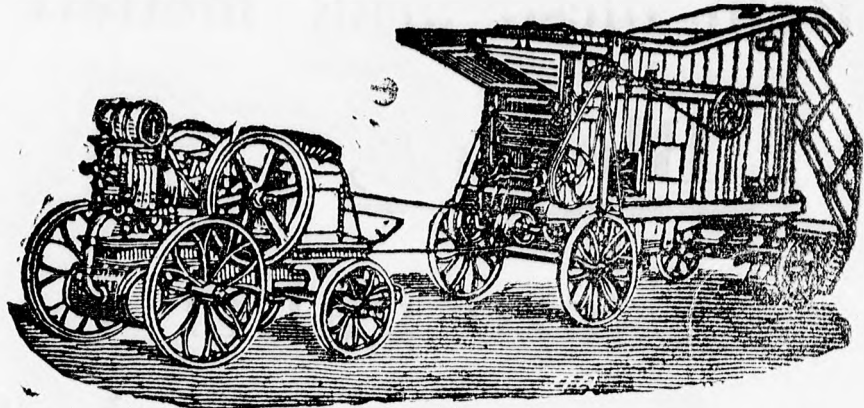
„MAYER” GÉPGYÁR SZOMBATHELY

Raktár: Budapest. V., Lipót-körut 15.

G a z d a s á g i gépeket, kiténő szerkezetű **Benzin-motorokat** 2-50 lóerőjű

Benzin-motoros cseplőkészletek.

Legolcsóbb üzem gépesz-szükségleten.

Tűzvesztély kizárva.

Maloméptészet: Uj hengersizékek, minden e szakmába vágó gép gyártás Teljes műalmi berendezések,

Különlegesség: Legújabb szerkezetű csavaros és szabadalmazott víznyomású borsajtó.

Osborne D. M.-féle világhírű amerikai arató és kaszáló gépek magyarországi kiváló képviselősége.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. — Kivánatra minden szükségletre különköltségvetés.

Egyedül valódi angol

Thierry A. gyógyserész BALZSAMA

Egészségügyi hatóság által megvizsgálva és véleményezve.

Az üvegek felszerelése a kereskedelmi védjegy törvényvédelme alatt áll.

Ez a balzsam belsőleg és külsőleg használ. — Ez a balzsam: 1. Felülmulhatatlanul hatékony gyógyser a tüdő és mell minden betegségekben, enyhíti a hurutot és megszünteti a váladékot, elállítja a fájdalmas köhögést és meggyógyítja az ilyen bajokat, még ha idülték is. 2. Kitűnően használ torokgyulladásnál, rekedtségnél és a torok minden betegségekben stb. 3. Minden lázt alaposan megszüntet. 4. Meglehető gyorsasággal meggyógyítja a gyomorgörcsöt, kólikát és hasasikarást. 5. Gyöngéd székélést okoz és tisztítja a vért meg a veséket, megszünteti a lépkört és a mélabut és megerősíti az étvágyat és emésztést. 6. Kitűnően szolgál fogfájásnál, odvas fogaknál, szájpohadásnál és minden fog- és szájbetegségeknek, megszünteti a felbőfögést és a száj meg a gyomor rossz szagát. 7. Külső használatban csodás gyógyser képez minden sebre, lázas kiütések, sipoly, szemölcsök, égett sebek, fagyott tagok, rüh, kosz és bőrkiütések ellen, megszünteti a fejfájás, zugást, szaggatást, kósz-, vényt, fülfájást stb. Vigyázni kell mindig a zöld apácza védjegyre, mely felet látható! Legbiztosabb védelem a hamisítások ellen, ha közvetlenül hozatjuk a gyárból, eredeti karton-dobozokban; bérmentve bármely postaállomásra Ausztria-Magyarországon 13 kis-, vagy 6 kettős üveg 4 korona. Bosznia-Hercegovinába 4 korona 60 fillér. Kevesebb nem küldetik. Küldés csakis az összeg előre való utalványozása mellett.

Thierry A. gyógyserész balzsama és centifolia kenőcse.

Ez a gyógyerejében felülmulhatatlan két szer soha sem romlik meg, hanem ellenkezőleg mentől öregebbek, annál értékesebb és hatékonyabbakká válnak, sem fagy, sem meleg meg nem árt nekik, minél fogva minden évszakban használhatók. Csaknem mindig mehozzák a segélyt és sikert, legalább az orvos megérkezétekig; természetesen sohasem szabad hamisítványokhoz vagy más hatástalan, ugynevezett pótszerekhez nyulni, melyekért csak hiába dobjuk ki a pénzt, hanem forduljunk mindenkor csak ezen két rég kipróbált, kiténő, olesó, megbízható, amellet teljesen ártalmatlan, világhírű szerhez, melyet minden eshetőségre készen, minden családban készletben kell tartani. Ahol nem lehet valódi minőségben, a valódiság minden ismérvével megkapni, ott rendeljék meg közvetlenül ily czim alatt:

Thierry (Adolf) Örangyal-gyógyserértára Pregrada Rohitsch Sauerbrunn mellett. központi raktár Budapest, Török József gyógyserésznél, Zágrábban Mittelbach S. gyógyserésznél és Bécsben Brady C. gyógyserésznél.

„Párisi divat áru házban“

Nagy Pünkössti vásár!

Rein olcsó árak mellett kapható,

Blousok,Napernyők,

Utazó gallér és — — — — —

— — — — — köpenyek,

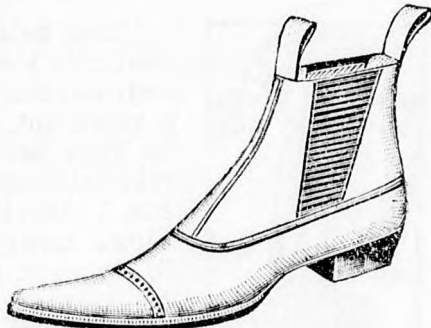
Remek női diszitett kalapok.

„Párisi divat áru házban“

Áraink olcsósága feltűnést keltő!

Igen erős
női bőrcipő
mindennapi haszná-
latra páronként
frt. 2,40

Tartós
női fűzős cipő
páronként
frt. 3.—

Tartós
uri bőrcipő
boritással
páronként
frt. 2,50

Kitűnő
uri fűzős cipő
Bakkancs alak
páronként
frt. 3.—

Erős
női gomboscipő
páronként
frt. 3,75

Elegáns
női szalonzcipő
páronként
frt. 1,50

Debreczeni főraktár:
Piacz-utcza 50.

Miklós-utczával szemben.

Tartós
uri bőrcipő
sima
páronként
frt. 3.—

Elegáns
uri fűzős cipő
páronként
frt. 3,25

Női
keresztcsatos cipő
fekete és színes
páronként
frt. 2,25

Kitűnő
leány
fűzős cipő
páronként
frt. 1,70
és feljebb

Kizárólag magyar
gyártmány.

Elegáns színes
leány fűzős
és gombos cipő
nagyság szerint
páronként
frt. 1,70 és
feljebb

Gyermek fűzős
és gombos CIPŐK
fekete és barna
páronként
frt. 90 és
feljebb

A monarchia legnagyobb czipőgyára:

„Turul“ czipőgyár r. t. TemesvároottDebreczeni főraktár: **Piacz-utcza 50.** Miklós-utczával szemben.